

Ruusupiilojäkälä

Jaguarfläck
Arthonia ruana

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Luonnehdinta

Ruusupiilojäkälä on hyvin ohut, selvärajainen, vihertävä, ruskehtava tai harmahtava rupijäkälä, joka kasvaa tiiviisti alustaansa kiinnittyneenä. Siinä on runsaasti mustia, enintään 2 mm levyisiä, epäsäännöllisen pyöreitä tai tähden muotoisia kotelomaljoja, jotka ovat usein hajonneet keskeltä.

Elinympäristö ja levinneisyys

Ruusupiilojäkälä kasvaa lehtipuiden sileällä tai sileähköllä kaarnalla, kasvualustaksi kelpaavat useat puulajit. Suomessa ruusupiilojäkälä kasvaa yleisimmin pihlajalla, harmaalepällä ja pähkinäpensaalla, mutta sitä on tavattu myös esimerkiksi lehmukelta ja vaahteralta. Kasvupaikat ovat yleensä kosteissa lehtimetsissä. Tyypillisiä kasvupaikkoja ovat lehtomaiset puron- ja joenvarret. Ruusupiilojäkäälän levinneisyys on eteläinen.

Nykytila ja uhkatekijät

Ruusupiilojäkälä on taantunut lehtomaisten puronvarsien vähentymisen takia sekä metsien puulajisuhteiden muutosten ja metsien käytön takia. Ne uhkaavat lajia edelleen.

Hoitosuositukset

Kostea elinympäristöä vaativan ruusupiilojäkäälän esiintymispaikka tulisi rajata metsänkäsittelyn ulkopuolelle, ja lähiympäristössä tulisi välttää toimenpiteitä, jotka muuttavat esiintymispaikan liian valoisaksi ja kuivaksi. Osa ruusupiilojäkäälän esiintymispaikoista (puronvarret) saattaa olla metsälain mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä, joiden ominaispiirteiden muuttaminen esimerkiksi hakkuin on kielletty. Puronvarsien ja jokien rantametsien hakkuiden keventäminen suosii ruusupiilojäkälää. Pienvesien lähimetsien vapaaehtoiseen suojeluun on mahdollista hakea rahoitusta METSO-ohjelman kautta.

Lähteet

Arup, U., Ekman, S., Kärnefelt, I. & Mattson, J.-E. (toim.). 1997. Skyddsvärda lavar i sydvästra Sverige. SBF-förlaget, Lund. 276 s.